

СТАЛИНСКОЙ ТУЙОД

ВКП(б) УСАСА РК-лөн да РАЙСПОЛКОМЛОН ОРГАН
№ 54-55 (423) Июнь 18 лун, 1939 во
Номерлөн до- ныс 8 ур.

Портны олөмө пленумлыг шуомлас

Талун ми печатајтам ВКП(б) XVIII сјезд шуом- јаскөд јитөдын ВЛКСМ ор- ганизацијас уж јылыс“ ВЛКСМ Централнөй Коми- тетлөн VIII пленумлыг шуом.

ВЛКСМ ЦК-лөн VIII пле- нум мунис сешөм обстанов- каын, кор мијан страна всту- питис историческөй развѣје- лөн выль полоса, социалис- тическөй общество стрөй- төм завершитан да соци- ализман коммунизмө посе- тепеннөја вујан полоса. Сјө грандиознөй могјасө олөмө портөмын, көдөс сувтөдөс партијалөн XVIII сјезд, ыжыд ролыс комсо- моллөн, кыҗи партијалөн вернөй остасылөн да бо- јөвөй резервлөн.

ВЛКСМ ЦК-лөн пленум обсудитис комсомолскөй уж перестроитөмлыс важнеј- шөй вопросјас партија XVIII сјездлыс историческөй шу- омјасө олөмө портөмын комсомоллөн активнөй учас- тје примитөм куза.

Став комсомолскөй ор- ганизацијас, ВЛКСМ став шленјас долженөе насто- чивөја, дугдывлытөг ува- ны партијалөн XVIII сјезд- лыс шуомјасө олөмө пор- төм вылын, упорнөја овла- девајтны, меҗса-нын руко- воҗашщөй комсомолскөй активлы марксизм-ленинизм- лөн революционнөй теорија- дн. Талунја лундө откымын первичнөй организацијасын комсомолскөй уж перест- роитөм мунө вывти наҗөн, емдө и сешөмјас, кодјас ве- сөг ез-на думыштыны уж перестроитөм јылыс. Напри- мер, сенисовка сиктса пер- вичнөй организацијаын ком- сомолецјас лөвсын XVIII сјездлыс шуомјасө велө- дөм мунө вывти жеба, том- јөз да колхозникјас пөвсын агитационно - воспитательнөй уж оз нубдны.

„Комсомолскөй организа- цијас асланыс став ужөн објазанөс воспитывајтны томјөзын советскөй патриотизмыс, мобилизационнөй даслунлыс вылын чувство. Быд комсомолец должен лоны дасөн лубөй минутын, кяс оружјеөн, сувтны ас- сыс рөдина дорјөм вылө“ (ВЛКСМ ЦК пленум поста- новленјеыс).

Комсомолскөй организа- цијас долженөе активнөй участје приміајтны госу- дарственнөй да хоҗајствен- нөй ужын, активнөја тыш- касны социалистическөй соб- ственност виҗөм вөсна, трудовөй дисциплина јонмө- дөм вөсна, стахановскөй

движенје да уж производи- тельност кылөдөм вөсна.

Мијан рајонын, кыҗи став страна паста, мунө Којмөд Сталинскөй Пјатилетка нима социалистическөй ордјысөм. Комсомол тајө замечатель- нөй движенјесө паскөдө- мын вермас и должен примі- тны меҗса активнөй учас- тје, быдлаын петкөдлыны инициатива, воҗөстчөм. Ком- сомолскөй организацијас ыжыд отсөг долженөе сет- ны колхозјас ужын. Комсо- молскөй организацијас вы- лө ыжыд кывкутөм усө том колхозникјаслыс да колхозниҗаслыс 1939 воҗа селско-хоҗајственнөй ужјас успешнөја нубдөм вөсна тыш возглавляјтөмын.

Партијалыс да правителст- вольыс шуомјас успешнөја да аскадө олөмө портөмын торја кывкутөм нубны комсомолскөй организација- јас, кнјасын абуөе первич- нөй парторганизацијас. Ми- јан рајонса уна сикгын абу- өе парторганизацијас (Со- колово, Концебор, Косја да с. в.). Тајө сиктјасса комсомолскөй организација- јас долженөе оправдајтны партијалыс тајө ыжыд до- верјесө асланыс ужын боль- шевистскөй делөјасөн.

ВЛКСМ ЦК-лөн VIII пле- нум аслас шуомын ыжыд выманје торјөдө оборон- но-массовөй уж вылө, кө- ни виставсө „лыдфыны об- јазательнөјөн, меҗмы быд комсомолскөй активист вла- дејтис военнөй специальнос- төн да отсалис паскыда пыртны томјөз пөвсын во- јеннөй знанијес“ Тајө тре- бујтө быд первичнөй комсо- молскөй организацијасаң, быд комсомолецсаң быд- лунја уж.

Могыс өни сулалө сын- меҗмы VIII пленумлыс шуом- сө вайөдны быд комсомо- лец да томјөз сознанијөд да кутчысны збылыс делөвөй практическөй ужө.

„Пленум чуксалө Ленин- ско-Сталинскөй комсомол- лыс шленјасөс да став со- ветскөй томјөзөс ВКП(б) XVIII сјездлыс шуомјасө успешнөја олөмө портөм вөсна активнөй да самоот- верженнөй тышө“.

ВЛКСМ ЦК-лөн пленум став комсомолецјасөс чу- ксалө выль большевистскөй делөјас вөсна тышө, абу не- кушөм сомнејје, мыҗ ком- сомолецјас да томјөзсаң во- чакылөн лөдны збылыс большевистскөй практическөй делөјас.

„Комсомолскөй организацијас асланыс став ужөн објазанөс воспитывајтны томјөзын советскөй патриотизмыс, мобилизационнөй даслунлыс вылын чувство. Быд комсомолец должен лоны дасөн лубөй минутын, кяс оружјеөн, сувтны ас- сыс рөдина дорјөм вылө“.

(ВЛКСМ ЦК ПЛЕНУМ ПОСТАНОВЛЕНЈЕЫС).

ВЕК ЛОВЪЯ ГОРЬКИЙ

А. М. ГОР'КИЈ КУЛОМГАҢ КУЛИМ ВО ТЫРИГ
КЕЖЛО (1936 ВОҒА 18 ЛУҢ)

Кујим во сайын фашизм- лөн подлөй троцкистско- бухаринскөй најмитјас ки по- мыс воши мијан эпохаса величајшеј писател Алексеј Максимович Гор'киј. „Ленин бөрын Гор'кијлөн кулом— меҗса сөкыд воштом мијан страналөн да человечест- волөн“,— шуис Молотов јорт.

Гор'киј— писател, кодөи пе- төма народ пөвсыс. Сјө испытатис капиталистическөй стројлыс ужасјас, аслас кнѣгајасын сјө отраҗитис експлоатацијалыс да беспра- вѣјелыс тајө страшнөй мир- сө, ужалыс јөзлыс нужда- јас да шыҗалөм. Гор'киј- лөн кнѣгајасыс переводитө- ма уна кыв вылө, најөс лыдөфны со миллионјасөн јөз, и став мировөй литера- тураын абу писател, кодөи ес- көн сешөм вынөн ердөдөс капиталистическөй обще- ствольыс несправедливөй ус- тројтвөсө.

Но Гор'киј ез сөмын пет- көдлы капитализмыс нар- титөмсө да јөз вылө сылыс губительнөй влѣјанијесө. Сјө чуксалис ненавистнөй режим- көд тыш вылө, весөг царизм дырји меҗса сөкыд кадјасө сјө пыртис мужество да неминүемөј матыса победаө ескөм. Гор'киј отсалис мас- салөн революционнөй созна- није быдмөмлы, аслас кнѣ- гајасын самоотверженнөй революционерјаслыс образ создајтөмдн, кодјаслы көс- јысө (хотелось) подражајт- ны, кодјас бөрса көсјысө мунны. В. И. Ленин вылө донјалис Гор'кијөс, отмечај- тис литератураын да рево- люционнөй движенјелыс сы- лыс ыжыд төдчанлунсө.

Гор'киј приміајтис непос- редственнөй участје и ре- волюционнөй движенјеын. Царскөй правителство жест- окөја преследујтис сјөс. Николај II отменитис сјөс наукајасдн Академијаө бөрјөм. Жандармјас не от- чыд арестујтлывлисны. 1905 воҗа јанвар 9 лунө рабо- чөјјасөс лылөмлы паныд протестыс Гор'кијөс вөдө пуксөдөма Петропавлов- скөй крепостө.

Октябрскөй социалистиче- скөй революција бөрын, творческөй уж ордөлытөг, лөи Советскөй страналөн выдајушщөй обществен

нөй деятелјас пөвсыс өти- өн. Сјө чукөстчывлис став событјејас вылө, кодјас волнүитисны ужалыс масса- өс, занимајтис искусстводн, театрөн, воспитаније да об- разованије вопросјасөн.

Гор'киј выступитис став мир воҗын коммунизм вөс- на кыҗ пламеннөй борец да фашизмлөн непримиримөй враг. Сјө муҗлытөг пыр кы- пөдөс ассыс гөлдөс фашист- скөй мракобесјелы паныд, народ враҗаслы паныд, со- циализм страналөн пышкөс- са враҗаслы паныд да чу- ксалис пөшшадатөг тышкас- ны накөд. „Враг-кө оз сет- чы— сјөс бырөдөны“,— гѣж- лис Гор'киј.

Коммунизм вөсна пламен- нөй борец, кодлөн гөлдөссыс кылис став мир паста, вөдөи ужалыс јөзлөн враҗаслы ненавистнөјөн. Гнуснөй уби- цајас, троцкистско-бухарин- скөй бандитјас злодејскөја вијисны сјөс. Но Гор'кијлөн гөлдөс ез чөвмы. Гор'кијлөн замечательнөй кнѣгајас, сы- лөн ставтајас воспитајтөны миллион јөзөс да вдохнов- ляјтөны најөс коммунизм вермөм вөсна тыш вылө став мирын.

Ассыс став олөмсө, ас- сыс ыжыд дарованијесө, ас- сыс став вынјас да төдөм- лунјас сетис Гор'киј ужалыс јөз делө вөсна тышө. Ге- ниалнөй писателлөн великөй народ великөй пилөн образ олө ужалыс јөзлөн сөлом- јасын.

Народлөн радејтөмлун некор оз быр аслас ве- ликөй писател да борец дн- нө, некор оз кус помтөм ненавист сылөн презреннөй убијцајас днн.

А. Рагозин.

Рубеж сайын

— Париҗсаң передајтөны, мыҗ матыса кадө Германја- ын јөзөдөма лөас нывбаба- јаслы 25 арөсөч возрастөн објазательнөй трудовөй по-

винност лөсөдөм јылыс за- кон. Објазательнөй трудовөй повинност определајтчысө өтик во.

(ТАСС).

ОСОАВИАХИМ- ЛӨН ГОЖӨМЫН ВОЈЕННО-МАС- СОВОЈ УЖ

Локтис гоҗса кад. Тајө периодас војенно-массовөй уж должен бостны меҗса ыжыд размах. Гоҗса кадө устраивајтны быдөкаса во- јенизиrowаннөй играјас, по- ходјас. Изучајтны сгналнөй воздушнөй тревоҗа. Котыр- тавны колхозјасын всадник- јаслыс кружокјас, велөдны телефон да сөкөд обра- щеније, Морҗелыс азбука. Велөдны понјасөс, гулуҗа- сөс военнөй цел вылө. Ко- тыртны вөвјас бөрса дөзө- ритөм куза кружокјас.

Первичнөй осоавиахимскөй организацијаслөн у жыс өнија кадө должен мунны тыр разгарын. Колө котыр- тны практическөй занат- тјејас. Та вылө ем мијан став позанлуныс. Војеннөй ужө колө кыскыны томјөзөс.

Војенно-массовөй уж өни колө котыртыны сизі, меҗмы тајө ужыс бөкө ез колө өти том морт. Ыжыд отсөг Осоавиахимлы долженөе сетны комсомолскөй да проф- сојузнөй организацијас.

Војеннөй делө велөдөм томјөзлы — допризывникјас- лы должен сувтны меҗса ра- дејтана предметөн. Од на- јө долженөе кужөмдн дор- јыны рөдинаөс. Колө сдәј- тавны нормајас обороннөй значокјас вылө, изучајтны винтовка, кужны обра- щашајтчыны противөгазөн, колана случајын сетны первој помощ да с. в.

Ңы өтчыд оз поз вундө- лыны Сталин јортлыс мо- билизационнөй даслун јылыс индөдјас, муҗлытөг овладе- вајтны военнөй делөдн.

Забөјев.

ФРАНЦУЗСКОЈ ГАЗЕТ ЛАТВИСКОЈ ДА ЕС- ТОНСКОЈ МИНИСТР- ЈАСЛӨН ПЕРЕГО- ВОРЈАС ЈЫЛЫС

Париҗын петыс „Евр“ га- зет јүртө латвискөй да естонскөй иностраннөй делөјас куза министрјаслыс Гитлеркөд, Риббентропкөд да Браухичкөд (Германја са вооруженнөй вынјасөн ко- мандујтныс) Берлинын му- ныс совещаније јылыс.

„Естонскөй да латвиској иностраннөй делөјас куза министрјас, — гѣжө газет, — көсјысисны матыса кадө шөдөдны Латвија да Совет- скөй Сојуз кост да Есто- нија да Советскөй Сојуз кост границајас пөлднын укрепленјејас сооружитөм јылыс предложеније тајө странајасса парламентын вынөдөм. Германја көс- јысис стрөитны тајө укреп- ленијесө.

ВКП(б) XVIII-öд сјездлөн шуөмжаскөд Јитөдын ВЛКСМ организаціяјас уж јылыг

ПРИМІТОМА ВЛКСМ ЦЕНТРАЛНӨЈ КОМИТЕТ VIII-öд ПЛЕНУМӨН

Ставојузса Коммунистическөй (большевикјас) партијалөн XVIII-öд сјезд—зев ыжыд событіе мијан социалистическөй рөдина исторіяын, став международнөй коммунистическөй движеніе исторіяын.

ВКП(б) XVIII-öд сјезд вылын Сталин јортлөн доклад ем великөй вклад марксизм-ленинизм сокровищницад, мијан эпохаса замечательнөй документ, кодын вөчөма социализм утвржденије вөсна СССР-са ужалыг јөз тышлы итогјас да паскөдөма коммунистическөй обществөд вужөмлыг программа. Тајө величественнөй программаис вөхновлајтө комсомолса шленјасөс, став советскөй томјөзөс, кызи і ставнас мијанлыг народөс, коммунизм победа вөсна вөзө тыш вьлө.

Сталинскөй пятiletка војас чөжөн СССР-ын завершитөма промышленност да земледелије вьл, өнија кадса техника подув вылын техническөја реконструирүтөм. Бырөдөма эксплуататорскөй классјас да помкајас, кодјас чужтөны сјө классјасө. Рабочјјас, крестьяна, интеллигенція өтүвчөмаөс өти дружнөй семјад. Промышленностлөн да вьлө оvmөслөн кыптөм вайөдис народлөн материалнөй да культурнөй положеније вьл быдмөмө. Јонмөдөма СССР-са став народјаслыг дружба. Лөсөдөма да јонмөдөма советскөй обществөлыг морально-политическөй өтүвјалун. Тајө өтүвјалунуслөн јарјугыд демонстраціяөн лоис СССР-са Верховнөй Советө да сојузнөй республикајасса Верховнөй Советјасө борјысөмјас вылын коммунистјас да беспартијнөјјас несокрушимөй сталинскөй блоклөн победа. „Отчотнөй кадколастса зев важнөй результатјасы өти ем сыын, мыј сјө вайөдис страна пыщкөсөса положеније вөзө јонмөмө, советскөй стрөј вөзө јонмөмө“ (Сталин).

СССР-ын социализмлыг победа шөдөдөма мiritчытөм тышын партијалөн да советскөй народлөн врајаскөд— фашистскөй разведкајасса троцкистско-бухаринскөй да буржуазно-националистическөй агентјаскөд. Фашистскөй разведкајасса агентјасөс грөмитөм, кодјас зилысны мешајтны СССР-ын социализм стрөйтөмлы да сетны мијанлыг народ капиталистјасла да помещикјаслы кабала, ем большевистскөй партијалөн да советскөй народлөн төдчана победа капиталистическөй кышалөмкөд тышын.

Народлөн врајаскөд тышын мијан партија јонмис да закалитчис. ВКП(б) лөн XVIII-öд сјезд петкөдлис большевистскөй радјаслыг несокрушимөй јединство Ленинско-Сталинскөй Централнөй Комитет гөгөр, Сталин јорт гөгөр, партијалы монолитнөй сплоченност. „Политическөй линия да

быдлуња практическөй уж вьдөдласјас боксаөт отчотнөй кадколаст вөли мијан партија генералнөй линия тырвыјө победалөн кадколастөн“ (Сталин).

ВКП(б) XVIII-öд сјезд вылын аслас историческөй докладын Сталин јорт, марксизм-ленинизм развөјатөмөн, изложитис социалистическөй государство јылыг ученије, геніальнөја определитис рабочөй класс диктатура функцияјаслыг вөжөм историческөй развөтје разнөй етапјас вылын.

Социализмлөн всемирно-историческөй победајас резултатын бырис мијан страна пыщкын военнөй подавленіелөн функция, өд бырөдөма мортөс мортөн эксплуатирүтөм, бырөдөма эксплуататорскөй классјасөс. Подавленіе функция пыдди лоис социалистическөй собственност вьзан функция. Колис да став мерајасөн јонмөдөс СССР-өс ортсысаөт уекөдчөмыг военнөја дорјан функция,—колис да јонмөдөс Краснөй Армия, Краснөй Флот, сизжө кызи і карательнөй органјас да разведка. Колис да полүчитис тырвыјө развөтје рабочөй класс диктатуралөн хојаственно-организаторскөй да культурно-воспитательнөй дејательност функция. „Өни мијан государстволөн страна пыщкын основнөй могыс мирнөй хојаственно-организаторскөй да культурно-воспитательнөй ужын. Мыј инмө мијан армиялы, карательнөй органјаслы да разведкалы, то најө асланыс јөслуннас вөкөдчөмаөс не страна пыщкө, а сылөн ортсыө, ортсыса врајаслы паныд“ (Сталин).

Сталин јорт озырмөдис марксизм-ленинизм вьл ученијөдн советскөй интеллигенція јылыг, индис интеллигенція јылыг дружескөја төждыены коланлун вьлө, рабочөй класслөн да крестьянстволөн интересјас кузасы динө уваженіе, ськөд сотрудничество коланлун вьлө.

Социализм великөй победајас лөсөдисны мијан странаын став условіејас социалистическөй общество стрөйтөм завершитөм вьлө да социализмса коммунизм вөчасөн вужөм вьлө. СССР развөтјеын тајө вьлө полосаыс сувтөдө мијан вөзын вьлө могјас.

10—15 во чөжөн ми долженөс судьны да панјаны экономическөй отношенијеын главнөй капиталистическөй странајас. Сөмын тајө условіе дырјыс СССР пөртас олөмө социализмса коммунизмө вужөм.

Сјезд сувтөдис сизжө основнөй могөн ужалыг јөзөс коммунистическөја воспитатөм, најө сознанијеын капитализмлыг коласјас бырөдөм.

Көймөд Сталинскөй Пятiletкалыг историческөй план олөмө пөртөм требүтө музлытөг кыпөдны рево-

люционнөй бөителност, разоблачитны да пөшщадатөг бертны вужнас троцкистско-бухаринскөй шпионјасөс да став мукөд диверсантјасөс, резведчикјасөс, кодјас зилөны мешајтны мијан вөзө коммунизма мундмы. „Не вунөдны капиталистическөй кышалөм јылыг, помнитны, мыј иностраннөй разведка кутас ыставны мијан странаө шпионјасөс, убијцајасөс, вредителјасөс, помнитны та јылыг да јонмөдны мијанлыг социалистическөй разведка, народлыг врајасөс грөмитны да бертны сылы дугдывтөг отсалөмөн“ (Сталин).

Коммунизм стрөйтөм кузастав гигантскөй ужын Ленинско-Сталинскөй комсомол вөли і ем большевистскөй партијалөн вернөй резерв да боевөй отсасыс.

Партија Централнөй Комитет да личнө Сталин јорт вөскөдлөм улын да отсөгөн вөли грөмитөма комсомолын народлөн подлөй врајаслыг позјас. Вражескөй позјас грөмитөмөн да бырөдөмөн комсомол јонмөдис асыс радјасөс, кызи некор өтүвтчис большевистскөй партија, ВКП(б) Централнөй Комитет, народјаслөн вөжө Сталин јорт гөгөр.

ВКП(б) устав, кодөс примөтөма XVIII-öд партијнө сјездөн, нөшта вьлө кыпөдө комсомоллыг, кызи коммунизм стрөйтөмн партијалөн боевөй резервлыс да отсасылыг рольсө. ВКП(б)-ө 18 арөсөсаөт пырны право кыпөдө комсомоллыг кывкүтөм комсомолецјасөс да став советскөй томјөзөс идејно-политическөја воспитатөм вөсна, објазывајтө став мерајасөн јонмөдны да бурмөдны комсомолскөй организаціяјаслыг ужсө.

ВКП(б)-лөн XVIII-öд сјезд требүтө ВЛКСМ став организаціяјаслыг государстволөн да хојаственнөй олөмын јонжыка активнөја участвүтөм, кадрјас јонжыка өрјө быдтөм, талы внутрикөмсомолскөй уж подчитөм.

„ВЛКСМ ем активнөй помощник партијалөн став государстволөн да хојаственнөй строителствөын. Комсомолскөй организаціяјас долженөс лоны социалистическөй строителство став јукбнјасын партијнөй директивјас делө вылын активнөја нудысјасөн, торјөн-нын сені, көні абуөс первичнөй партијнөй организаціяјас.

Комсомолскөй организаціяјас имеитөны паскыда вөмөстчан право обсуждајтны да сувтөдны соответствүјушчөй парторганизаціяјас вөзын предпріятејаса, колхозса, совхозса, учрежденијеса ужлыг став вөпросјас, кодјас јитчөмаөс борјас ужын тырмытөм-торјас бырөдан могјаскөд да налы уж бурмөдөмын, социалистическөй ордысөм да ударничество котыртө-

мын, массовөй кампаніејас нудөдөмын да с. в. колана отсөг сетан могјаскөд“ (ВКП(б) устав).

ВЛКСМ Централнөй Комитетлөн VIII-öд пленум постановлајтө:

1. Објазитны став комсомолскөй организаціяјасөс, ВЛКСМ став шленјасөс настојчивөја да упорнөја ужавны ВКП(б) XVIII-öд сјездлыг постановленіејас успешноја олөмө пөртөм вылын.

2. Развернитны ВКП(б) XVIII-öд сјездлыг постановленіејас комсомолецјас да советскөй томјөз пөвсын паскыда разјаснајтөм, а сизжө отсавны партијнөй организаціяјаслы тајө ужсө став населеније пөвсын нудөдөмын.

3. Вөскөдны торја вниманіе комсомол став организаціяјаслыг став советскөй томјөзөс марксизм-ленинизм самөн, большевизм самөн воспитатөм кузастав уж решителнөја бурмөдны коланлун вьлө. Тајө зев важнөй могсө решитөм требүтө став комсомолскөй организаціяјаслы коммунизм стрөйтөм кузастав практическөй уж советскөй томјөзөс идејнөја вооружитөм кузастав ужкөд сочетатөм. Асланыс став ужөн комсомолскөй организаціяјас објазанөс воспитывајтны томјөзын советскөй патриотизмлыг, мобилизационнөй даслунлыг вылын чувство. Быд комсомолец должен лоны дас любөј минутө, өрүжіеөн кias сувтны асыс рөдинасө дорјөм вьлө.

4. Обеспечитны комсомолскөй организаціяјаслыг государстволөн да хојаственнөй да хојаственнөй ужын јонжыка активнөја участвүтөм. Комсомолскөй организаціяјас објазанөс ыжыджык активностөн отсасы партијалы да правителствөлы социалистическөй государство да сылыс став органјасөс вөзө јонмөдөм кузастав ужын. Комсомол должен активнөја тышканы социалистическөй собственност вьдөм вөсна, трудовөй дисциплина јонмөдөм вөсна, стахановскөй движеніе паскөдөм да уж производителност кыпөдөм вөсна, кадрјас активнөја гөтөвитөм да выдвөгајтөм вөсна, историческөй мог—судьны да панјаны экономическөй отношенијеын главнөй капиталистическөй странајасөс матыса 10—15 во чөжөн—решитөм вөсна.

Государственнөй да хојаственнөй ужын став участвүтөмсө комсомолскөй организаціяјас долженөс стрөитны партијалөн да правителствөлөн постановленіејасыс петөмөн, предпріятејылыс, учрежденијылыс, колхозлыс, вузлыс, школалыс конкретнөй могјас арталөмөн.

5. Петкөдлыны вөмөстчөм, поддөрживајтны комсомолецјаслыг да томјөзлыг, коді оз сулав комсомолын, быдөкас почин, кодөс вөскөдөма Көймөд

Сталинскөй Пятiletкалыг планјас успешноја олөмө пөртөм вьлө.

Ошыкны Л. М. Каганович нима Проекторнөй заводса томјөзлыг да Тулскөй областса вьлө оvmөсын передовикјаслыг вөмөстчөм Көймөд Сталинскөй Пятiletка нима социалистическөй ордысөмын томјөзөн участвүтөм јылыг. Кыскыны ордысөмө став томјөзөс да обеспечитны примөтөм көсјысөмјас большевистскөја олөмө пөртөм.

Возглавитны том колхозникјаслыг да колхозникајаслыг тыш 1939 вога вьлө оvmөсса ужјас успешноја нудөдөм вөсна, Ставојузса Гельскохојаственнөй выставка кежлө лөсөдчөм да сені участвүтны право вөсна. Поддөржитны знатнөй трактористкајаслыг вөмөстчөм производствөыс өрөдчөтөг 100 сурс нывбаба-трактористкаөс подгөвитөм јылыг. Паскыда пыртны ужлыг звенјөвөй организація. Став мерајасөн паскөдны медбур звөнојаслыг уж опыт, обеспечитны наын томјөзлыг передовөй роль.

6. Сетны практическөй отсөг государстволөн органјаслы леснөй промышленностлыс, морскөй да речнөй транспортлыг бөрдөкчөм бырөдөмын. Примитны активнөй участіе далнеј Восток заселтөмын да сылыс јестественнөй озырлујасөс освоитөмын.

7. ВЛКСМ-саөт гырыс стрөйкајаслы да народнөй оvmөслөн да обороннөй ужлөн решајушчөй участөкјаслы практическөй отсөг могыс установитны став комсомоллыг шефство СССР-са ыжыд морскөй да океанскөй флотјас, Волга да Урал костын „Мөд Баку“ лөсөдөм вылын, подмосковнөй угольнөй бассейн развөјатөм вылын, Советјас дворец, Кузбывевскөй гидроузел, вьл көртту—Акмолинск—Карталы да „Амурсталстрөј“ стрөйтөм вылын.

Шефство должен бостны делөвөй да практическөй характер: новострөйкајас вылын ужавны томјөзөс мобилизүтөм, строителјаслыг да эксплуатационникјаслыг кадрјас гөтөвитөм, новострөйкајаслыг заказјас предпріятејасөн срокын вөчөм вөсна тыш, оборудованије да строителнөй материалјас транспортнө четкөја, опозданијејастөг вайөм, культурно-политическөй уж бурмөдөм, бытовөй условіејас бурмөдөм да с. в.

8. Сталин јортөн сувтөдөм моглы—сетны промышленностлы кадрјас колхозсыс—исключителнөй төдчанлун сетөмөн, објазитны комсомолскөй организаціяјасөс нудны колана уж колхозјасыс промышленностнө быдво миллионнөжнөјөны не ещажык том колхозникјасөс мөдөдөм кузастав.

ВКП(б) XVIII-ад с'ездлөн шуомласкөд ітөдын ВЛКСМ організаціјас уң жылыг

ПРИМІТӨМА ВЛКСМ ЦЕНТРАЛНӨЈ КОМИТЕТ VIII-ад ПЛЕНУМӨН

Шөктыны предпріатіејасса комсомольскөј организацијаслы лөсөдчыны тајө кадрјассө встретітіг кежлө, сетны налы отсөг квалифікаціја бостөмын, велөдчөмын, быт благоустроітөмын.

9. Пленум төдчөдө, мыј предпріатіејасса, колхозјасса да учреждениејасса комсомольскөј организацијас вылө, көнјасын абуөс первічнөј партіјнөј организацијас, пуктыссө торја кыкүтөм партіјалыг да правітелстволыг діректівајас успешнөја олөмө пөртөм өсна.

Објажітны став горкомјасөс, обкомјасөс, крајкомјасөс, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасөс вескөдны торја вниманіе тајө организацијасылөн уж вылө, обеспечітны надн быдлунја да конкретнөј вескөдлөм.

10. Колхозјасын комсомольскөј организацијас лөсөдчөм жылыг ВЛКСМ Централнөј Комітет VI-ад пленумлыг постановлениејас неудовлетворітөлнөја олөмө пөртөм пасјөмөн, објажітны обкомјасөс, крајкомјасөс, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасөс вужаыг бурмөдны воынмуныг колхознөј томјөзөс комсомолө кыскан делөдн вескөдлөм, обеспечітны став колхозјасын комсомольскөј организацијас лөсөдчөм, јонмөдны ічөт лыда организацијас.

11. Пленум пасјө, мыј обкомјас, крајкомјас, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јас ык тырмытөма вескөдлөны школајасын комсомольскөј да піонерскөј организацијас ужөн, торјөн сіктса рајонјасын. Учїтел, кодлы дөверітөма быдмыг поколеніеөс коммуністическөја воспїтајтан да велөдан делө, оз пөлзүтчы колана вниманіеөдн уна комсомольскөј организацијасса. Слаба нүдсө тыш второгоднічествөкөд, хуліганство торја фактјаскөд, школаын омөл дісціплїнакөд.

Пленум објазывајтө комсомол организацијасөс бырөдны советскөј учїтельство дінө вел уна местајасын імеітчыг неправілнөј отношеніе, сетны сылы быдлунја отсөг марксістско-ленїнскөј наукадн овладејтөмын, челадөс воспїтајтөмын да велөдөмын.

Сетны отсөг народнөј образованіе организаслы учїтелјаслыг кадрјас подгоовїтан планјас олөмө пөртөмын, второгоднічествө бырөдөмын, школнөј строїтельство, школајас ремонтїрујтөм, лөмтас загоовїтөм, учебнїкјас нөбөм куза планјас олөмө пөртөмын, учебнїкјас, ученїческөј прїнадлежностјас вузадөм котыртөмын.

Решїтөлнө помавны школаын комсомольскөј да піонерскөј организацијаслыг уж донјавтөмкөд. Јонмөдны школнөј комсомольскөј организацијас, најөс партіјалыг да правітелстволыг діректівајас збылыг актївнөја нүдөсјасө пөртөмөн.

Школаын комсомоллөн став ужөн вескөдлөм бурмөдөм мөкөтөм алафөтөм коланадн пыртны ВЛКСМ Централнөј Комітетын, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасын, обкомјасын, крајкомјасын, окружкомјасын, горкомјасын школнөј томјөз да піонерјас пөвсын уж куза секретарлыг должност.

12. Советскөј інтеллігенціјалыг выл кадрјас воспїтајтөмын ыжыд төдчанлун імеітө вузјасса, втузјасса, техникумјасса да научно-ісследователскөј інстїтутјасса комсомольскөј организацијаслөн уж.

Пленум објазывајтө горкомјасөс, обкомјасөс, окружкомјасөс, крајкомјасөс, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасөс обеспечітны вузјасса, втузјасса, техникумјасса да научно-ісследователскөј інстїтутјасса комсомольскөј организацијас ужөн большевістскөја да конкретнөја вескөдлөм.

13. Јонмөдны комсомольскөј организацијаслыг уж Советскөј Сојузлыг обороннөј вынјөрсө воөд укрепітөм куза. Воспїтывајтны став томјөзөс советскөј патріотїзм, рөфіна дінө беззаветнөј радејтөм, Советскөј Сојузлыг границајас дорјөм вылө лубөј мїнуто сувтны даслун самөн.

Став мерајасөн јонмөдны гражданскөј комсомольскөј организацијаслыг Краснөј Арміјас да Војенно-Морскөј Флотса комсомольскөј организацијаскөд јїтөд.

Објажітны обкомјасөс, крајкомјасөс, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасөс отсавны Осоавїахім организацијаслы да фізкультурнөј обшчествөјаслы кадрјас бөрјөмын. Выдївїтны массөвөј обороннөј да фізкультурнөј организацијас уж вылө комсомолецјасөс, кодјас актївнөја петкөдлісны ассыныг полїтическөј да делөвөј качествојасөс. Прїмітны актївнөј участїе став массөво-обороннөј уж јонмөдөмын: аероклубјаслыг, тірјаслыг, обороннөј да фізкультурнөј кружокјаслыг да мукөдјаслыг ужсө бурмөдөмын. Лыдфыны објазательнөјөн, медым быд комсомольскөј актївїст овладејтїс војеннөј спецїалностөн да отсалис томјөз пөвсын војеннөј төдөмлунјас паскыда вьнедрїтөмлы.

Нүдөны сїстематическөј уж Краснөј Арміјалы да

Војенно-Морскөј Флотлы дөстојнөј пополненіе гөтөвітөм куза. Обеспечітны быдлунја вескөдлөм спецїалнөј школајасса комсомольскөј организацијаслөн да допрїзвынїк-комсомолецјасөн.

14. Објажітны комсомольскөј организацијасөс јонжыка актївнөја отсавны партїјнөј, советскөј да хожајственнөј органјаслы карјас да сїктјас благоустроїтөм куза ужын, советскөј торговла воөд паскөдөмын, клубјаслыг, паркјаслыг, театрјаслыг, кїнојаслыг уж бурмөдөмын. Објажітны рајкомјасөс, горкомјасөс, обкомјасөс, крајкомјасөс, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасөс решїтөлнөја помавны магазїнјасса, культурнөј учреждениејасса, коммуналнөј хожајство предпрїатїејасса комсомольскөј организацијаслыг төдчанлун донјавтөмкөд, бурмөдны тајө организацијаснаг вескөдлөм да отсавны налы практическөј вопросјас разрешајтөмын.

Торја вниманіе вескөдны нывбаба томјөзөс культурно-бытовөја обслуживајтөм котыртөм вылө, төждөсны детскөј садјаслыг, јасліјаслыг уж бурмөдөм өсна, лөсөдны том работнїцаслы став условїејас велөдчөм, быдмөм, выдївение вылө.

15. Пыртны практикаө актївлыг перїодическөј собранїејас кызі карјасын, сїзі рајонјасын, көні обсудајтөны разлічнөј вопросјас, кодјас јїтчөмадө государственнөј да хожајственнөј олөмын комсомоллөн участвујтөмкөд.

16. ВКП(б)-ө прїмітан выл условїејас пуктөны комсомольскөј организацијас вылө ыжыд кыкүтөм комсомолецјасөс да комсомолкајасөс ідејно-полїтическөја воспїтајтан, большевістскөја закалитан делө өсна.

Пленум објазывајтө комсомоллыг став организацијасөс быдлун воспїтывајтны комсомолецјасын большевістскөј качествојас, гөтөвітны ВЛКСМ шленјасыг медбур, воынмуныг јукөнсө ВКП(б)-ө пыріг кежлө.

17. Выл кадрјас өдјө быдтөм да выдвїгајтөм могыг лыдфыны поанаөдн бөрјыны руковөдашщөј комсомольскөј ужјас вылө: обкомјасса, крајкомјасса, сојузнөј республикајасса комсомол ЦК-јасса секретарјасөн 3 вога комсомольскөј стажа комсомолецјасөс; ВЛКСМ горкомјасса, рајкомјасса секретарјасөн 2 вога комсомольскөј стажа комсомолецјасөс.

18. Комсомоллөн выл могајас требүтөны комсомольскөј организацијасын внутрісојузнөј демократїја,

дісціплїнїрованност да организованност став мерајасөн јонмөдөм да крепмөдөм.

Пленум објазывајтө став комсомольскөј организацијасөс решїтөлнөја пресекајтны комсомолецјаслыг правојас ушщемлајтны став зїлөмјас. Разјаснітны став комсомолецјаслы, мыј најө імеітөны право критїкујтны комсомольскөј собранїејас вылын лубөј комсомольскөј работнїкөс, требүтны личнө участвујтөм став случаяјасын, кор воөсө решение комсомолец уж лөдөповедение жылыг, шыөдчыны лубөј вопрос куза обкомө-крајкомө да сојузнөј республика ЛКСМ ЦК-ө, ВЛКСМ ЦК-өч.

19. Не лөзны ВЛКСМ шленјасыг маловажнөј проступокјасыг (шленскөј взносјас срокын мынтытөм, собранїе вылө сормөм лөбө вольтөм да с. в.) өтлөм. өтлөмјас жылыг став делөјас відлалїгөн обеспечітны внимателнөј да чуткөј матыстчөм, точнөја да јаснөја мотивїрујтны өтлөмлыг помкајас. Лыдфыны неправїлнөјөн комсомолецјасөс ВЛКСМ-ыг социално-чуждөј элементјаскөд налөн родство прїзнакјас сертї өтлөм.

ВЛКСМ шленјасыг өтлөм жылыг шуөмјас должөс утверждајтсыны ВЛКСМ обкомјасөн, крајкомјасөн. ВЛКСМ обком, крајком решїттөч комсомольскөј білет колө комсомолец кын да сїјө імеітө право волены комсомольскөј собранїејас вылө.

20. Установїтны, мыј комсомолыг өтлөм жылыг шуөмјас да апеллацијас відлавөдны соответствујущөј комсомольскөј организацијасөс најө воан лунсаыг кык вежонга срокыг не сорөнжык.

21. Сетны ВЛКСМ рајкомјаслы право утверждајтны ВЛКСМ шленө прїмітөм жылыг первічнөј организацијаслыг шуөмјас прїмітан мортөс кортөг.

22. Комсомольскөј организацијаслыг став организационно-практическөј да ідејнөј уж бурмөдөм могыг пыртны комсомольскөј органјаслөн организационнөј структураө вежөмјас:

а) бырөдны работөј томјөз пөвсын уж куза отдел, советско-торговөј учреждениејасса томјөз пөвсын уж куза отдел да прїјом да ісключение куза комїсеїја;

б) імеітны ВЛКСМ ЦК-лы тащөм отделјас: 1) Комсомольскөј организацијасса кадрјаслыг отдел, 2) Организационно-інструкторскөј отдел, 3) Пропаганда да агїтација отдел, 4) Школнөј томјөзлыг отдел, 5) Пі-

онерјас отдел, 6) Војенно-фізкультурнөј отдел, 7) Крестьянскөј томјөзлыг отдел, 8) Студенческөј томјөзлыг отдел.

Обкомјасын, крајкомјасын да сојузнөј республикајасса ЛКСМ ЦК-јасын: 1) Комсомольскөј организацијасса кадрјаслыг отдел, 2) Организационно-інструкторскөј отдел, 3) Пропаганда да агїтација отдел, 4) Школнөј томјөзлыг отдел, 5) Піонерјас отдел, 6) Крестьянскөј томјөзлыг отдел, 7) Студенческөј томјөзлыг отдел, 8) Војенно-фізкультурнөј отдел.

Окружкомјасын:

1) Кадрјас да организационно-інструкторскөј уж куза отдел, 2) Пропаганда да агїтација отдел, 3) Школнөј томјөзлыг отдел, 4) Піонерјас отдел, 5) Војенно-фізкультурнөј отдел.

Горкомјасын да рајкомјасын: 1) Кадрјас да оргїнструкторскөј ужлыг отдел, 2) Пропаганда да агїтација отдел, 3) Школнөј томјөз да піонерјас отдел, 4) Војенно-фізкультурнөј отдел.

23. Комсомольскөј организацијасын, көні лыдфысөсө 100-ыг ешажык комсомолец, разрешїтны лөсөдны комсомольскөј группајас бригадајасын, агрегатјасын, классјасын да с. в.

24. Установїтны комсомольскөј организацијасын, көні лыдфысөсө 500-саы 1.000-өд ВЛКСМ шлен, өтї освобождөннөј платнөј работнїкөс; 1.000-саы 2.000-өз ВЛКСМ шлен дырјї—2 платнөј работнїкөс; 3 сурсөч да унжык лыдјасын—кујїм-нол платнөј работнїкөс.

25. Објажітны обкомјасөс, крајкомјасөс, нацреспубликајасса ЛКСМ ЦК-јасөс обеспечітны печатын комсомоллыг ВКП(б) XVIII-өд сјездөн сувтөдөм могајас паскыда разјаснајтөм, сјездөлыг шуөмјасөс олөмө пөртөмын воынмуныг организацијаслыг опыт петкөдлөм, комсомольскөј организацијаслыг тырмытөмторјас критїкујтөм паскөдөм.

* * *

Пленум чуксалө Ленинско-Сталинскөј комсомолса шленјасөс да став советскөј томјөзөс ВКП(б) XVIII-өд сјездөлыг шуөмјасөсө успешнөја олөмө пөртөм өсна актївнөј самоотверженнөј тышө.

Выл історическөј обстановкын ВЛКСМ должен петкөдлыны асөс став советскөј томјөзлөн боевөј организаторөн, большевістскөј партїјалөн вернөј помощнїкөн, помтөг преданнөјөн Маркс—Енгелс—Ленин—Сталин велїкөј делөлы.

Снімак вылын: „Чэрвона Украіна“ колхозын (Комарінскі раён, Полюскі аймак, БССР). Кастом нур гёрм. Воў план вылын колхозса прэсідэнт М. К. Саніленка. Фото Б. Хецінлэн.

Точільнөй фабрыкаын ВКП(б) XVIII сьездлыг шыомяс велөдөм

Воја тоцілнөй фабрыкаын апрель-май төлысяс чөж агітаторясөн ужалісны 24 морт. На пөвсыг 3 коммуніст, комсомолец 4 да беспарційнөйяс 17 морт. Тајө періодас став агітационнөй ужыс волі направітөма партіјалөн XVIII сьезд вылын Сталін, Молотов, Жданов, Мануїлскіј јортяслыс да сьездлыг рэшөніјөяс разяснајтөм вылө. Ставыс өлі нуөдөма 133 занатіө, кытчө шымыртөма 1897 морт. Занатіөяс нуөдчісны подлілнөй материаляс лыдөдмөн да сіјөс прөстөј кыс вылын разяснајтөмөн.

Кыс төлыс чөжөн нуөдөма агітаторяскөд 8 совещаніө, көні сетыліс інструктаж да агітаторяс вежласісны асланыс опыясөн.

Занатіөяс мунөны бригадасын, цехясын. Бура ужалісны агітаторяс: В. С. Карцін—комсомолец, көді нуөдіс 11 занатіө. Быд занатіө вылө волювлісны среднөја 25 морт. Т. А. Рыбалко—ВКП(б) шленө кандидат, нуөдіс 10 занатіө, шымыртөма 23 мортөс. І. А. Кузбожев нуөдіс 9 занатіө, шымыртөма 19 морт. Кружокяс вылын участвуйтөяс сьездлыг материаляс велөдөмын прінімајтөны актівнөй участіө.

Но көлө пасыны, мыј агітационнөй ужөн ылөна абу став населөніөяс шымыртөма. „Пінај із“ колхозса бригадасын занатіөяс вылө посещаемостыс јона улын. Нуөдөма ставсө 5—7 занатіөөн, көні агітаторясөн ужалісны үчөтөл-комсомолецяс. Торја агітаторяс ез нуөдны көтөк занатіө. Напрімер, агітатор А. С. Беренгјөв партіјалөн XVIII сьездлыг

матеріаляс разяснајтөмын некущөм участіө оз прінімајт.

Домохозајкаяс да старікяс пөвсын організујтөма 8 группа, көні лыдөсө 38 морт, но занатіөяс нуөдөма сөмын 5 группасын, кытчө шымыртөма 21 мортөс. Вөлөма ставыс 2—3 занатіөөн. Групповөй занатіөяс бөрја кадө мунөны омөла.

Торјөн өлі нуөдөма партіјалөн XVIII сьездлыг материаляс велөдөм куза занатіөяс коммуністяс да комсомолецяс пөвсын, медвојдөр, Сталін да Жданов јортяслөн докладјас куза.

ВКП(б)-лыс устав велөдөм куза котыртөма кружок. Нуөдөма кыс занатіө. Рассчитайтөма нуөдны 6 занатіө.

Таыс өтдөр нуөдөма кыс совещаніө цехјасса руковојөтөлөяскөд, мастеряскөд да бригадіряскөд ВКП(б)-лөн XVIII сьезд рэшөніөяслөн ітогяс да сьездлөн рэшөніөяскөд јтөдөн уж перестроітөмын мојяс куза.

Партіјалөн XVIII сьездлыс рэшөніөяс разяснајтөм нуөдсө фабрыкаса рабочөјяс да служашчөјяс коллектівлыс, колхознікяслыс, торговласа работнікяслыс выманіөсө тајө рэшөніөяс өлөмө пөртөм вылө мобілізујтан пас улын.

Тајө результатын фабрыкаса рабочөјяслөн да служашчөјяслөн став коллектів, „Пінај із“ колхозса колхознікяс суртчісны, 1939 воса план услөшнөја өлөмө пөртөм могыс, Көјмөд Сталінскөй јатөлетка нөма социалістическөй ордјөсөмө.

Точільнөй фабрыкаса первічнөй парторганизаціјаса парторг—Гуө.

— Ех, мөјан өскөн Рајөб посөвнөй вылө тащөм оператівнөй шщучка!

Бјуро-көшө ТАСС.

Колхознікяс вөсна төждыгана документ

СССР Совнаркомлөн да ВКП(б) ЦК-лөн май 27 лунса шөдм ме тырвыјө ошка, көді вескыда дорјө честнөја да добросовестнөја ужалыс колхознікяслыс інтөресяс, чорыда кычкө колхознөй дісціпліна дезорганизујтөяс куза.

Колхозын пөчө зөв бура овны, сөмын көлө ставлы ужавны честнөја да добросовестнөја. Шуда, гажазакічнөй өлөм мө вермам шөдөдны сөмын колхозын бура ужалөмөн. Тајө гөргөрөдмөн ме колхозын ужала јона өдлөмөан. 1932 восан ужала кузнөч-слөсарін сөлхозмашінајас да інвентарјас ме век даста аскад кежлө.

1938-39 вога апрель төлысөз ужалө лесозаготовка вылын пілоставөн, а сөсөга строітөлөсто вылын. Апрель төлысөан бара заводіті ужавны аслам лүбөмөј спөціалност куза. Колхоз заводітөс дастысны тувөсөја гөра-көза кежлө. Мөным сетісны ремонтірујтны сөлхозінвентарјас. Јун 1-ј лун кежлө өлі ремонтірујтөма 13 плуг, 4 згзаг, 1 соломорезка, 2 окучнык, дорі

плугясө цөпјас 22 штука, жажөлөяс (вөвјаслы домасан) 34 штука пыж вөчөм вылө 700 штука көрттув. Оні заводіті ремонтірујтны уборочнөй машінајас, көдөс көсја поманын јун 20-өд лун кежлө, лөб ремонтірујтөма 4 косілка, 5 сөнограбілка, 1 вејалка, вартан машіна—1 да с. в.

Ме колхозын ужавны јона рафөјта. Чөстнөја да добросовестнөја ужалөмөн апрель төлысө бөстө 48 трудоөөн, май төлысө—37 трудоөөн.

Ыжыд атөтө Сталін јортлы, көді батмос төждысө колхознөј строј јонмөдөм вөсна. ВКП(б) ЦК-лөн да СССР-са Совнаркомлөн постановленіө — ыжыд важността постановленіө, стөлінскөй забөталөн документ. Тајө постановленіө петөмкөд јтөдөн ме нөштана кыпөда уж прөізоөөтөлөност, куза нөмірөтчытөг тышкасны колхознөй дісціпліна дезорганизујтөяскөд.

„Луч“ колхозыс кузнөч-слөсар—І. Пастухов. Соколово.

Паскыджыка развернітам добровольнөй страхованіө

Сы могыс, медем колхознікяс, өткаолясјас да колхозјас асыныс імушөчөство вермісны застрахуйтны полнөј стөімотын, ССР Сојуза СНК шөдмөн өбјазөтөлнөй страхованіө дінө пыртөма нөшта добровольнөй страхованіө.

Өткымын колхозјас добровольнөй страхованіө куза ужө кутчысісны серјознөја. „Соціалістическөй ударнык“ (Нөвік) добровольнөја страхуйтөс 51 јур рабочөј скөт,—23.700 шөјт вылө; көр—1992 јур, 66225 шөјт вылө; зерновөј көза—50 гөктар, страхованіөлөн суммаыс составлајтө 3500 шөјт; картофөл—16 гөктар, 9360 шөјт вылө. Ставсө до-

полнөтөлнөја застрахуйтөма 102.785 шөјт вылө.

Көлө пасыны, мыј добровольнөй страхованіө куза некущөм разяснөтөлнөй уж оз мун, торја-нөн колхознікяс пөвсын. Тајө результатын „Соціалістическөй ударнык“ колхозыс өтөтө колхозныкөс абу шымыртөма добровольнөй страхованіөөн.

Добровольнөй страхованіө делөдөн рајгөстрахлы көлө зајмөтчыны серјознөјжыка да ужсө перестроітны.

Паскыджыка развернітны колхозјасын, колхознікяс да өткаолясјас пөвсын гөсударствөннөй добровольнөй страхованіө куза уж.

Філіппов.

ЧЕХО-СЛОВАКІЈАӨС ГЕРМАНСКӨЙ ФАШІСТЈАСӨН ГРАБІТӨМ

Англіјскөй журнал „Спектејтор“ јөдөдіс статта, көні гөжсө германскөй оккупантјаслөн Чехо-Словакіјаын хожајнөчөјтөм.

Сіјө-жө часын оккупација бөрын,—віставсө статтаын,— Чехо-Словакіјаын заводітөс дугдывлытөм грабөж. Нөмецяс заводітөсны странаыс термасөмөн петкөдны ставсө, мыј усө налы сінмө—не сөмын вооружөніө да военнөй материаляс, но і зерно, унапөлөс прөдоволөствіө, скөт, мануфактура, машінајас, автомөбілјас, паровозјас, вагонјас да с. в. Нөкымын вежон мыгтө Чөхіја да Моравіја, көдјас сіјө кадөз ез төдлыны мыјөн-кө лөбө тырмытөмјас, өкажітөсны выјөн, жірјасөн да пычөдн јос тырмытөм

воз вылын. Нөмецясөн Чехо-Словакіјаыс реквирујтөм военнөј да мукөд материаляс дөнјавсөны 300 мөліон фунт стөрлінг сумма гөгөр. Чехо-Словакөј провинціјајас, көдјас өтносітөсны Централнөй Јөвропаныс медеса озырјас лыдө, пөріны прөстө германіјалөн колоніалнөй областјасө.

Статтаын төдчөдсө, мыј өніја кадө нөмецяс мөдөны пырны страналөн өкономическөй өлөмө. Германскөј прөдставітөлөяс пыртөмаб-нөн уналыда чөшскөј банкјас да прөдпріјөтіөясө прөвлөніөяс да дірекціјајаслөн составө. Вөк-жө фашістјас бура төдөны, мыј военнөй оккупација оз-на өбөсөчөвајт

странаын налыс гөспөдөство. Најө оз вермыны лөны спөкөјнөјөн чөшскөј народсан налы моральнөй спрөтивленіө емлун дырјө. Та сөртө, Чехо-Словакіјаын өкономическөй өлөмө пыртөмөн сөк-жө германскөй фашізм усөлівајтө політөческөј прөслөдованіөјөс Странаныс арөстуйтөма уна сурө јөвөс.

Офіціалнөй кылөн Чехо-Словакіјаын пыртөма нөмецкөјсө, көдөс өбјазанөсө употреблајтны і чөхјас. Став адміністрөціја вескөддысө нөмецкөј чөновнікясөн. Пражскөј „прөвітөлөство“ јавлајчө сөмын шірмаөн, көд сөјын вөвтысө германскөй захватчөкјаслөн тыр да бөспөщаднөй гөспөдөство.

(ТАСС).

УЖАЛӨНЫ ПРИМӨНӨЈА

„Выл туј“ колхозын торја колхознікяс гөра-көза кежлө дастысөмын да сіјөс нуөдөмын ужалөны прөмөрнөја.

Сіэ, напрімер, кујөд петкөдөм куза М. М. Лабазова, У. Ф. Манзафөја, М. Н. Артејөва лунса нормајас

быдлун вөвтырталөны. Улашев. Отв. рөдактор—А. ВОКУЕВ.